

Poziția ANOSR – Centenarul Marii Uniri – Reîntoarcerea la cultură

Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR) militează pentru o mai bună conservare a patrimoniului cultural imaterial care, conform **Art. (3) din Legea nr.26/2018 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial**, „este transmis din generație în generație, recreat în permanență de comunități și grupuri umane, în interacțiune cu natura și istoria lor, conferindu-le acestora un sentiment de identitate și continuitate, contribuind în același timp la promovarea respectului față de diversitatea culturală și creativitatea umană.”

Se dorește, astfel, informarea populației cu privire la identitatea culturală specifică națiunii noastre și **încurajarea tinerilor** să participe la evenimente menite să celebreze cultura românească, întrucât aceștia sunt **promotorii generațiilor viitoare, pilonii filei de istorie ce urmează a fi celebrată în centenarul următor.**

ANOSR se arată îngrijorată de direcția în care se îndreaptă țara noastră, cu privire la identitatea națională de care tot mai mulți tineri se îndepărtează. Necunoscându-și istoria, aceștia nu mai sunt capabili să planifice un viitor pentru țara lor, nemaîntelegându-și datoria de a asigura continuitatea acestei națiuni și pierzându-și treptat sentimentul de apartenență.

În acest context, nu este suficient ca în cadrul evenimentelor ce comemorează **Centenarul Marii Uniri** să se amintească doar anumite aspecte ale istoriei românilor. Nu este suficient ca doar în cadrul acestor evenimente să omagiem anumite personalități istorice, să sărbătorim superficial, doar pentru că trebuie, să ajungem să ieșim în stradă și să nu știm de ce, practic să uităm totul imediat ce s-au terminat și să ne vedem de viețile noastre în continuare, crezând că ne-am făcut datoria cetățenească de a fi participat la o paradă, sau de a fi ancorat tricolorul la geam de Ziua Națională.

Pentru sărbătorirea unui asemenea eveniment istoric în viața unei națiuni, se impune o atitudine decentă, atât din partea populației, cât și din partea instituțiilor publice implicate direct sau nu în organizarea diverselor manifestări. Prin aceste evenimente reprezentanții

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

instituțiilor publice, dar și ai instituțiilor de cultură au responsabilitatea să sancționeze excesele etno-centriste, speculațiile etnico-religioase, să încurajeze autocunoașterea națiunii române, să promoveze un patriotism civic, responsabil și documentat, un patriotism realist. Trebuie să ieșim din zona noastră de confort, să renunțăm la a prezenta publicului larg evenimente superficiale, care să dea în ridicol, organizate pentru a nu spune că nu s-a făcut nimic sub umbrela Centenarului, evenimente cu care se identifică un procent tot mai mic al populației și care nu mai trezesc neapărat un sentiment de mândrie națională și nu sunt relevante pentru **conturarea unei viziuni asupra viitorului României**.

Este nevoie ca oameni cu viziune, oameni care înțeleg trecutul și știu ce anume să evidențieze și să aplice pentru a creiona **evenimente educative**, care să creeze mai departe o **cultură a patriotismului** și să ducă la trezirea nației. Trebuie să promovăm tot ceea ce România poate oferi de calitate, începând cu oameni de valoare, oameni de cultură care să insuflă în rândul populației sentimentul de mândrie de a fi român. Trebuie să trecem de la nivelul de a ne lăuda cu performanțele și reușitele altora ca fiind drept ale noastre, la a valoriza principiile acestor oameni, la a ne însuși modul lor de gândire. Sentimentul de mândrie și patriotismul ar trebui să vină din interiorul fiecăruia și să fie **autentic și bazat pe principii și valori**, pe sentimentul de apartenență. Celebrarea Centenarului ar trebui să trezească un sentiment de mândrie în adevăratul sens al cuvântului, să genereze anumite întrebări care să conducă la **creionarea unui viitor cu perspectivă pentru România**, ajungând la concluzia că este nevoie de o resetare a identității naționale, adaptată la prezentul actual.

Într-o societate mai divizată poate ca niciodată, evenimentele de comemorare a Centenarului Marii Uniri pot fi văzute drept **un punct zero**, un punct din care am putea reconstrui identitatea națională și redefini valorile unei națiuni care pare că și-a pierdut idealurile.

Acum este momentul cel mai oportun ca prin **rememorarea trecutului** să trezim din nou sentimentul de apartenență spre a contura un viitor bazat pe niște principii cât mai conectate la realitatea socială în care trăim. Pentru aceasta, trebuie alese teme și evenimente care să creeze un sentiment de uniune, care nu duc la împărțirea populației în diverse tabere.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

De asemenea, participarea la diverse evenimente comemorative ar putea fi o formă de consum cultural care să fie benefică unui popor care pare că și-a pierdut identitatea.

Pentru persoanele tinere (18-29 de ani), se observă o scădere a importanței acordate apartenenței / identității naționale, ceea ce atrage după sine un semnal de alarmă că trebuie să ne adaptăm la noile percepții sociale despre cum ar trebui să arate o națiune unită.¹

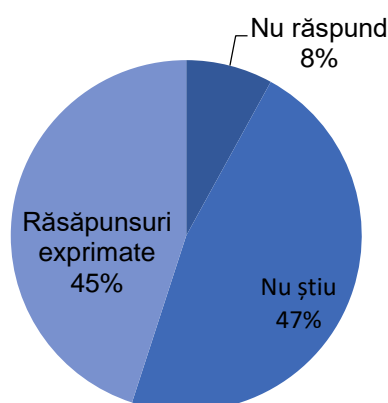
Deși majoritatea populației a participat măcar o dată la un eveniment care comemorează Marea Unire, doar 6% au declarat că participă anual la manifestările dedicate Zilei Naționale a României, și doar 21% dintre respondenți urmăresc anual aceste manifestări, drept urmare nu există o cultură a sărbătoririi acestui moment istoric, având mai mult un caracter ocazional. În schimb, nivelul de studii al cetățenilor este asociat pozitiv cu participarea efectivă la evenimentele comemorative.²

Oamenii au auzit despre Centenarul Marii Uniri, însă ei nu par a ști în ce constă acesta, cum să se raporteze la el și nici ce așteptări să aibă. Drept urmare se simte **nevoia de a-i defini mai bine scopul și de a-i oferi o imagine cât mai clară**, nu doar ca promovare, dar și ca însemnătate. De asemenea, deși sunt la curent cu ideea de Centenar, oamenii nu știu la ce evenimente ar prefera să participe sau ce fel de acțiuni ar putea fi încadrate spre a-l sărbători.

¹ Conform Barometrului de Consum Cultural 2017. *Cultura în pragul Centenarului marii uniri: identitate, patrimoniu și practici culturale* - se observă o tendință tot mai scăzută de a asocia auto-definirea identitară cu apartenența la aceeași națiune, vorbirea aceleiași limbi, coabitarea, apartenența la aceeași religie sau la același grup etnic. Drept urmare, se urmărește redefinirea identității naționale după alte criterii.

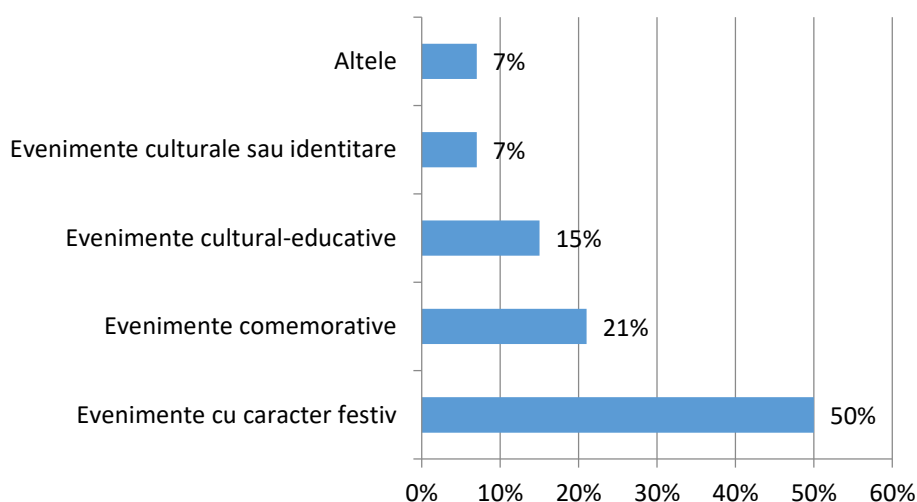
² Conform Barometrului de Consum Cultural 2017. *Cultura în pragul Centenarului marii uniri: identitate, patrimoniu și practici culturale*

Graficul 1. Raportarea față de Centenarul Marii Uniri [Care este primul lucru care vă vine în minte când auziți sintagma „Centenarul Marii Uniri”? – eșantion național 2017³

Dacă ar fi totuși să aleagă, ar prefera evenimentele festive, în detrimentul celor cultural-educative. Populația României nu percepe încă sărbătorirea prin cultură. Din păcate suntem încă la stadiul de a participa la evenimente cât mai mari, care să implice doar distracții, uitând de fapt de scopul evenimentului respectiv și de motivul real al sărbătorii.

Graficul 2. Preferințele pentru evenimentele dedicate Centenarului Marii Uniri [Distribuția răspunsurilor exprimate – Procente cumulate – eșantion național 2017]⁴

³ Conform Barometrului de Consum Cultural 2017. *Cultura în pragul Centenarului mării uniri: identitate, patrimoniu și practici culturale* – Graficul 16.

⁴ Conform Barometrului de Consum Cultural 2017. *Cultura în pragul Centenarului mării uniri: identitate, patrimoniu și practici culturale* – Graficul 21.

Deși nu există o preocupare specială a populației pentru evenimentele culturale dedicate Centenarului Marii Uniri, **în rândul studenților se observă o tendință de reîntoarcere la cultură**. Consumul este unul diferit de cel clasic, aceștia simțind nevoia să se identifice cu evenimentele la care participă, iar modul lor de abordare să fie atractiv și accesibil sectorului lor de vârstă.

Tocmai de aceea, considerăm că activitățile de promovare a evenimentelor dedicate Centenarului Marii Uniri ar trebui să fie adresate tuturor categoriilor socio-demografice, dar adaptate nevoilor și intereselor diverselor categorii sociale.

Considerăm a fi oportună, în primul rând, o **implicare mai mare a instituțiilor culturale** în organizarea evenimentelor dedicate Zilei Naționale a României și evenimentelor dedicate celebrării Centenarului Marii Uniri, o promovare mai bună, dar și un interes mai mare din partea statului spre a organiza evenimente de calitate.

Centenarul Marii Uniri ar putea fi, pentru populația României, mai mult decât un prilej de comemorare. El ar putea fi și un prilej de **schimbare**.

La fel cum pentru studenți, ANOSR reprezintă punctul zero, modul prin care aceștia și-au regăsit identitatea națională, creând și dezvoltând o **cultură a patriotismului și sentimente de mândrie națională**, prin faptul că studenții, identificându-se cu o structură care îi reprezintă la nivel național, au ajuns să se mândrească cu rezultatele acesteia și să se identifice cu valorile și principiile federației, extrapolându-le la idealul pe care ar dori să-l vadă în societatea în care trăim.

Patriotismul și mândria față de țară ar trebui construite de la niveluri de comunități mai mici în care oamenii să regăsească **valori comune** și pe care să le proiecteze în idealul unei națiuni. Prin evenimentele organizate, dar și prin exemplul propriu și cultura organizațională creată, studenții simt apartenența la federație, se simt parte a unei comunități și proiectează modul de funcționare al acesteia și la nivel de țară. Simt că pot aduce o schimbare și și-au făcut o imagine despre cum ar putea funcționa țara din care fac parte. Drept urmare, trebuie cultivate și în rândul populației anumite practici care să ducă la ideea de **abstractizare a anumitor principii** și de a ajunge să treacă de la ideea de a se raporta la comunitatea la nivel local și să-și proiecteze propria imagine a națiunii, ca mai apoi

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro
 office@anosr.ro
 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

să poată înțelege ideea de identitate europeană și globală. Practic, cu cât nivelul de școlarizare este mai mare, cu atât oamenii încep să se indentifice mai mult la nivelul național decât la cel local.

ANOSR consideră de o mare importanță **impactul pe care l-ar putea avea instituțiile de cultură** asupra populației țării în contextul Centenarului Marii Uniri și consideră că acestea ar trebui să se implice mai mult în **educarea poporului**. Ne aflăm în punctul în care cetățenii României au nevoie atât de **informare** cât și de **formare** prin **redefinirea patriotismului și construirea unei conștiințe istorice** a oamenilor. Acest lucru ar trebui să se facă prin demersuri care să trezească în memoria populației sentimente de mândrie autentice, la nivel de principii și valori, sau chiar crearea acestora, nu să se rezume la comemorarea unor evenimente sau a unor personalități care au făcut istorie. Da, este important să ne apreciem valorile țării, dar mândria națională nu ar trebui să vină din performanțele individuale ale unor oameni, ci din prisma propriei persoane. Instituțiile de cultură ar putea avea un rol major în educația tinerilor prin promovarea unor valori precum **activismul, realismul, meritocrația, profesionalismul**, valori pe care oamenii să le înțeleagă și să și le însușească, să creeze o cultură din respectarea lor și să ajungă să își ghideze activitățile conform acestora. România trebuie să își proiecteze viitorul bazându-se pe acest tip de valori, să încurajeze **performanța și evoluția**, dar să nu se rezume la cazuri izolate pe care să le generalizeze, aceste valori trebuind a fi cultivate la toate nivelurile și în toate categoriile sociale.

Spiritul civic al României trebuie reactivat. România are nevoie de oameni implicați activ care să conștientizeze și prin cultură, că pentru a face o schimbare este nevoie să valorizăm un set de **principii democractice sănătoase**, să ne dăm seama că patriotismul nu înseamnă idealizarea națiunii ci presupune o **analiză critică a identității naționale**.

Patriotismul presupune ca cetățenii să se identifice cu identitatea națională, să se simtă integrați într-un context politic care să îi implice activ și care să se focalizeze pe interesele și bunăstarea lor. Populația României trebuie să conștientizeze că patriotismul nu are legătură cu relațiile interumane individuale, cu faptul că locuim pe același teritoriu și nici cu orientarea religioasă, ci cu un **sistem de valori comune** pe care le împărtășim ca națiune

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

și pe baza cărora **proiectăm viitorul României.**

Prin celebrarea Centenarului Marii Uniri, România ar trebui să se gândească mai mult la viitor, la reconstruirea unei societăți implicate, valorificând trecutul și învățând din el, nu idealizându-l.

Patriotismul poate fi cultivat prin setarea unor valori cu care oamenii să se indentifice. Activitatea ANOSR este guvernată de anumite valori și principii care ne ghidează pe drumul reprezentării studențești. Astfel, ANOSR a încurajat dintotdeauna **orientarea spre viitor**, spre evoluția în bine a unui popor ce se bazează pe valori democratice precum respectarea legilor, activismul, gândirea strategică și critică, dialogul, meritocrația și profesionalismul, realismul, toleranța și multiculturitatea, interesul pentru binele comun, cultura responsabilității.

Instituțiile de cultură sunt instrumentul prin care evenimentele dedicate Centenarului Marii Uniri ar putea avea mai multă substanță, ar putea fi mai autentice și ar avea o altă însemnătate.

Campaniile de conștientizare pe care le-ar putea iniția instituțiile de cultură au nevoie să fie bazate pe cunoașterea percepției populației asupra identității naționale, a valorilor, nevoilor, intereselor și așteptărilor, a modului de gândire, tradițională sau critică.

Toate aceste aspecte ar trebui să ducă la niște rezultate ce ar putea fi folosite în vederea **elaborării unei strategii de comunicare** privind identitatea națională.

Așadar, există o nevoie de informare a populației pe această temă, ce poate fi acoperită prin diferite acțiuni și campanii de conștientizare. **Instituțiile culturale sunt principalul actor** ce ar trebui să acționeze în acest sens.

Având în vedere contextul social actual, în care se observă o **creștere a interesului studenților pentru evenimentele culturale**, considerăm că este important ca **accesul lor la cultură, fiind unul dintre drepturile fundamentale**, să fie facilitat și încurajat spre a se ajunge la o societate care să aibă o vedere de ansamblu asupra ceea ce reprezintă cultura în construirea unei conștiințe naționale.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Printre drepturile fundamentale prevăzute de **Constituția României** se numără „*accesul la cultură și libertatea de dezvoltare a spiritualității, de a accede la valorile culturii naționale*”, într-un cadru al păstrării identității spirituale și al sprijinirii culturii naționale, stimulării artelor, protejirii și conservării moștenirii culturale, dezvoltării creativității contemporane, promovării valorilor culturale și artistice ale României în lume.

În acest sens, **Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, prin **Art. 205, (3)** „*Studentii beneficiază de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate*”, creează contextul în care accesul la instituțiile culturale este facilitat pentru studenți.

Din păcate sunt multe instituții culturale în țară care NU respectă acest articol din **LEN nr. 1/2011**. **ANOSR le solicită instituțiilor de cultură din țară respectarea reglementărilor legale cu privire la reducerile acordate studenților.**

De asemenea, această reglementare se menționează și în *Codul drepturilor și obligațiilor studentului* - **OMEN nr. 3666/2012**, prin **Art. 13 (3)** *Studentii beneficiază de următoarele reduceri de tarife:*

b) de 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, conform art. 205 alin. (3) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

În același sens, ANOSR pune la îndoială **transparența instituțiilor de cultură**, care deși sunt instituții publice, nu oferă informații relevante pe site-urile acestora. Am analizat site-urile a 729 *instituții culturale, din 40 de județe* și am ajuns la concluzia că majoritatea nu s-au adaptat la actualitatea socială în care trăim. În epoca digitalizării, **mai mult de jumătate (54%) dintre acestea nu publică nicio informație pe site-urile proprii referitoare la tarifele biletelor**, iar multe dintre cele care au site-uri prezintă informații sumare și incomplete, menționând doar că oferă anumite reduceri, dar nimic concret. Nu prezintă oportunitățile și proiectele proprii, iar expozițiile și evenimentele nu sunt actualizate.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În continuare, statisticile prezentate sunt făcute utilizând datele colectate de la cele 335 de instituții de cultură la care s-au găsit date de pe site-urile acestora. Astfel, **7,76% dintre ele oferă accesul gratuit studenților** la facilitățile pe care le oferă. Doar **29,55%** dintre instituții respectă la ora actuală *Art. 5 (3) din LEN nr.1/2011*, oferind o reducere de **minim 75%**. Aproximativ **55%** dintre instituțiile culturale acordă mai puțin de 75%, iar **15.52%** nu acordă niciun fel de reducere pentru studenți.

ANOSR susține că **facilitarea accesului la instituțiile de cultură**, ar duce implicit la creșterea nivelului educației, iar în rândul studenților ar duce la conturarea unor valori și principii care să contribuie la refacerea identității naționale, în sensul proiectării unui viitor cu perspectivă pentru generațiile ce vor urma. Astfel, prin respectarea **Art. 205, (3) din LEN nr. 1/2011**, instituțiile culturale ar încuraja tinerii să se reîntoarcă la cultură, să devină mai implicați în tot ceea ce înseamnă activism social, să redefinească ideea de patriotism, într-un an al Centenarului Marii Uniri a României care ar putea trasa direcțiile pentru viitorul acestei țări.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223